

[Gert Petersen]

Så længe CSCE ikke er udbygget, er det derfor FN, man må satse på i mægler- og forhandlingsrollen, som koordinator af sanktioner og som leder af fredsbevarende aktioner. Dermed udelukker jeg ikke EF – EF handler i opdrag fra CSCE – men i praksis har FN i hvert fald vist sig at være bedst egnet til at spille hovedrollen, og man må se i øjnene, at det kun er gennem forhandlinger, en eventuel skærpelse af sanktionerne og med indsats af fredsbevarende operationer, at omverdenen kan bidrage til standsning af fjendtlighederne og grusomhederne; også en advarsel om krigsforbryderprocesser, som vi støtter, har kun vægt, når den kommer fra FN. Det fritager os alt sammen ikke fra den opgave, at vi sætter os selv i stand til bare på lidt længere sigt at håndtere de nationale problemer, hvis omfang så længe har været undervurderet, og her må instrumentet være Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa, altså CSCE, som regional organisation under FN. Udgangspunktet er selvsagt, at den nationale selvbestemmelse og sikring af nationale mindretal er grundlæggende menneskerettigheder, men disse rigtige principper må håndteres med takt og realisme og uden at ignorere folkenes følelser. Principielt må man imidlertid afvise al tale om historiens ret og arbejde for, at det faktiske sindelag er afgørende, når grænser trækkes, sådan som det skete med den dansk-tyske grænse i 1920. I kludetæppe-situationer kan man lære af Schweiz, som i sig selv er et sprogligt, nationalt kludetæppe, og forhåbentlig vil tjekkere og slovakker belære os om den rette procedure med bodeling osv., der bør følges, når en stat opløses.

Endelig må vi fastholde og indskærpe princippet om, at løsninger skal findes ad forhandlingens og ikke ad krigens vej. Det er yderst vigtigt at komme i gang med disse opgaver, for det er kun første akt, der opføres nu. Hvis næste akt kommer til opførelse i Kosovo, bliver skuespillet endnu mere blodigt og farligt, og scenariet rummer mange flere akter.

Både i FN og især i CSCE må vi arbejde på at fastlægge principper og handlingsmønstre, så det blodige skuespil helt kan blive aflyst. Det er, må man erkende – og med sorg, fordi det forholder sig sådan – nok den allermest påtrængende opgave for vor udenrigspolitik efter den kolde krigs ophør.

Annette Just (FP):

Den kolde krig er smeltet bort, og for en gangs skyld er det ikke et hul i ozonlaget, der er skyld i det, men det er demokratiet, der har fået den kolde krig til, om jeg så må sige, at smelte bort. Men hvad er det så, vi har fået i stedet? Er det ustabilitet, usikkerhed og mangel på forståelse for hinanden, der er blevet situationen i Europa?

Det er jo ikke helt uden grund, at Boris Jeltsin forleden dag var i London for at gøre det europæiske formandskab opmærksom på, at der var autoritære kræfter i bl.a. Rusland, der kunne være en trussel, og at han i tilfælde af et kup ville slå hårdt ned.

Det er en god ting, at vi nu er kommet dertil, at man i det mindste på forhånd giver udtryk for, at man vil slå hårdt til, hvis der kommer et kup, men det viser i virkeligheden også en forfærdelig usikkerhed, hvis man med en sådan bestemtthed kan sige, at der vil ske noget, fordi der er usikkerhed i hele befolkningen. Vi ser ikke kun i Rusland, men i alle de tidligere Sovjetrepublikker, at den autoritære tendens blusser op og bliver en fare for demokratiet. Økonomisk kaos er en grund, nationalismens opblomstring er en anden, og tvangsblandinger af forskellige nationaliteter har vist sig at være roden til meget af den ondskab, det fjendskab og fremmedhad, der nu blusser op i det tidligere Sovjetunionen.

Fremskridtspartiet har altid talt om respekt for det enkelte menneske. Vi har i Danmark været stolte af at være danske, og vi erkender, at alle skal kunne være stolte af deres nationalitet, men det betyder også, at vi skal respektere menneskerettighederne og hjælpe med til, at alle kan opnå den selvrespekt, som er så vigtig for freden i den del af verden, vi bor i.

Danmark er et lille land, så lille, at det på kloden kan forveksles med en flueklat, men vi har et ansvar over for stabiliteten i Danmark og i resten af verden. Det kan vi ikke klare alene, vi er nødt til at stå sammen med ligesindede og vise vor respekt for det enkelte menneske, og det har vi i 20 år gjort i EF på det handelsmæssige område. Fremskridtspartiet går stærkt ind for, at EF skal kunne udvides, men også for, at EF skal indgå samarbejds- og samhandelsaftaler med de andre lande. Det nytter ikke noget, at vi lader EF blive sig selv nok, at vi lader EF blive til en europæisk union, såle-